

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

MINISTRIA E INFRASTRUKTURËS
DHE ENERGJISË
MINISTRI

Nr. 6804 Prot.

Tiranë më 17.07.2019

Lënda: Mbi programet e ndihmës ekonomike "Ristrukturimi teknik dhe menaxherial i KESH-it dhe forcimi i sistemit elektroenergjetik shqiptar – APE 1" dhe "Ristrukturimi dhe përmirësimi i sistemit elektroenergjetik shqiptar për integrimin e tij në sistemin e Ballkanit – APE 2" - Ndryshime në marrëveshjet përkatëse dypalëshe.

AMBASADËS SË ITALISË NË TIRANË
Adresa: Rruga "Papa Gjon Pali II", 1010, Tiranë;

AGJENCISË ITALIANE TË BASHKËPUNIMIT PËR ZHVILLIM ✓
Adresa: Rruga "Abdi Toptani", Torre Drin, kati 5, Tiranë;

Për dijëni:

MINISTRISË PËR EUROPËN DHE PUNËT E JASHTME
Adresa: Bulevardi "Gjergj Fishta", Nr. 6, Tiranë;

MINISTRISË SË FINANCAVE DHE EKONOMISË
Adresa: Bulevardi "Dëshmoret e Kombit", Nr. 3, Tiranë;

I nderuar z. Ambasador,

i referohem dy Programeve në fjalë, dhe të gjithë korrespondencës së shkëmbyer në lidhje me kërkesën për ndryshime në Marrëveshjet Bilaterale përkatëse.

Sic kërkohet, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës e Republikës së Shqipërisë përfundoi integrimin e dokumentacionit që lidhet me të dy programet në fjalë dhe bëri një studim të mëtejshëm të shumave aktuale të paguara.

Duke pasur parasysh se kjo Ministri ka pranuar të gjitha komentet e marra nga Ministria e Punëve të Jashtme dhe Bashkëpunimit Ndërkombëtar, bashkëlidhur gjeni dy shënimet verbale, të përditësuara sipas kërkesave të pjesës italiane, së bashku me draftet e amendamenteve të propozuara për marrëveshjet e lartpërmendura, shoqëruar me dokumentacionin përkatës.

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës e Republikës së Shqipërisë shfrytëzon rastin për të ripërtërirë konsideratën më të lartë për Ambasadën Italiane në Tiranë.

MINISTRI

BELINDA BALLUKU

Tiranë,
Prot.

NOTË VERBALE

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës e Republikës së Shqipërisë i paraqet komplimentat e saj Ambasadës së Italisë në Tiranë dhe, duke iu referuar Marrëveshjes ndërmjet Qeverisë së Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës së Italisë për zbatimin e "*Programit të ristrukturimit dhe fuqizimit të sistemit elektrik shqiptar për integrimin e tij në sistemin ballkanik: forcimi i kapacitetit të transmetimit dhe përmirësimi i kontrollit*", lidhur në Tiranë më 10 korrik 2006, ka nderin të propozojë, në emër të Qeverisë Shqiptare, ndryshimet e mëposhtme të Marrëveshjes së lartpërmendur;

1. Për palën shqiptare, duke marrë parasysh Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 503 të datës 13.09.2017;
  - "Ministria e Ekonomisë Tregtisë dhe Energjisë" zëvendësohet në të gjithë nenin me "Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë";
  - "KESH" zëvendësohet në të gjithë nenin me "OSHEE sh.a";
  - Akronimi "MECE" zëvendësohet në të gjithë nenin me "MIE";
2. Për palën italiane, duke marrë parasysh Ligjin italian nr. 125 të vitit 2014:
  - "Ministria e Punëve të Jashtme" zëvendësohet në të gjithë nenin me "Ministria e Punëve të Jashtme dhe Bashkëpunimit Ndërkombëtar";
  - Akronimi "MAE" zëvendësohet në të gjithë nenin me "MAECI";
  - Çdo referencë për UTC është eliminuar gjatë gjithë nenit;
  - "Artigiancassa" zëvendësohet në të gjithë nenin me "Cassa Depositi e Prestiti";
3. Në nenin 3 (*Përshkrimi i programit*) ndër veprimtaritë që Programi synon të realizojë janë përfshirë "Punët dhe shërbimet Inxhinierike për Rehabilitimin e Rrjeteve Elektrike të Orikutit";
4. Në nenin. 7 (*Mënyra e përfimit të shërbimeve, furnizimeve dhe punimeve*) fjalët "të përfshira në MANUALIN E PROCEDURAVE (miratuar nga Komisioni Evropian më 23 dhjetor 2002) dhe ndryshimet e mundshme të mëtejshme, përveç pjesës që ka të bëjë me rregullat mbi shtetësinë dhe origjinën, të cilat do të përshtaten me specifikat e kredisë italiane ndihmëse, në lidhje me "*Tender për Shërbime, Furnizime dhe Punime në kuadër të*

bashkëpunimit komunitar me Vendet e Treta" dhe siç saktësohet në SHTOJCAT 2 dhe 3" zëvendësohen me fjalët "të përfshira në Shtojcën 3, me përjashtim të pjesës në lidhje me rregullat mbi shtetësinë dhe origjinën".

5. Shtojcat 1 (*Programi i ristrukturimit dhe fuqizimit të sistemit elektrik shqiptar për integrimin e tij në sistemin ballkanik: forcimi i kapacitetit të transmetimit dhe përmirësimi i kontrollit*) dhe 3 (*Procedurat për ekzekutimin dhe menaxhimin e kredisë ndihmëse*) zëvendësohen me shtojcat e reja 1 dhe 3 të bashkëlidhura në këtë shkëmbim Notash Verbale.

6. Kohëzgjatja e Marrëveshjes shtrihet deri në fund të veprimtarive dhe shlyerjen e kredisë.

Kuptohet që Marrëveshja ndërmjet Qeverisë së Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës Italiane, e lidhur në Tiranë më 10 korrik 2006, do të interpretohet, zbatohet dhe në fakt do të integrohet në përputhje me kuadrin aktual legjislativ dhe rregullator italian mbi temën e bashkëpunimit ndërkombëtar të zhvillimit.

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës ka nderin të propozojë që kjo Notë dhe Nota me të cilin Qeveria e Republikës së Italisë do të komunikojë pëlqimin e saj, do të përbejnë një Marrëveshje ndërmjet Qeverisë së Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës së Italisë, që amendon Marrëveshjen për zbatimin e "*Programit të ristrukturimit dhe fuqizimit të sistemit elektrik shqiptar për integrimin e tij në sistemin ballkanik: forcimi i kapacitetit të transmetimit dhe përmirësimi i kontrollit*", lidhur në Tiranë më 10 korrik 2006, e cila do të hyjë në fuqi në datën e marrjes së njoftimit të dytë të dy njoftimeve me të cilat Palët do të kenë komunikuar zyrtarisht kryerjen e procedurave të tyre të brendshme të ratifikimit.

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës shfrytëzon rastin për t'i shprehur edhe një herë Ambasadës Italiane ndjenjat e konsideratës së saj më të lartë.

SHTOJCA I

PROGRAM PËR RISTRUKTURIMIN DHE FUQIZIMIN E SISTEMIT SHQIPTAR TË ENERGISË ELEKTRIKE PËR INTEGRIMIN E TIJ NË SISTEMIN E BALLKANIT; RRRITJEN E KAPACITETIT TË TRANSMETIMIT DHE PËRMIRËSIMIN E KONTROLLIT.

Duke vazhduar bashkëpunimin e frytshëm të krijuar në sektorin e energjisë elektrike që nga viti 1992, i cili përfshinte investime prej rreth 65 milion euro, prej të cilave rreth 5.5 milionë dhuratë, MAECI-DGCS e pranoi kërkesën e Qeverisë shqiptare për të përdorur pjesën e mbetur prej 21,494,303 euro të kredisë ndihmëse dhënë në prill 2002, për blerjen e energjisë elektrike, për financimin e Qendrën së re të Dispeçerimit dhe dhënien e një kredie ndihme prej 30 milion euro për financimin e linjës 400 kV Elbasan 2 -Tirana 2 dhe Nënstacionet përkatëse dhe për punimet dhe Shërbimet Inxhinierike për Rehabilitimin e Rrjeteve Elektrike Orikum.

Përmbajtja e këtij Programi pasqyron dispozitat e Dokumentit të Projektit të përgatitur së bashku me Palën shqiptare dhe artikulon në detaje punimet, shërbimet dhe furnizimet e nevojshme për zbatimin e tij.

Përmes këtij programi, i cili integrohet me ato të donatorëve të tjerë (Banka Botërore, BEI, BERS, Japonia, Zvicra, Spanja dhe Norvegjia), do të lejohet integrimi i vendit në tregun Rajonal të Energjisë Elektrike.

OBJEKTIVI I PROGRAMIT

Përmirësimi i besueshmërisë së shërbimit të energjisë elektrike do të kontribuojë në ngritjen e standardit të jetesës së popullsisë dhe do të nxisë investimet e reja të kapitalit të huaj në vend.

Më konkretisht na propozohet që të;

Pajisim ATSO-n me mjetin thelbësor për menaxhimin e duhur dhe ekonomik të sistemit të vet elektrik dhe për të futur Shqipërinë në tregun evropian të energjisë elektrike, duke favorizuar hyrjen e saj zyrtare në "Union for the Co-ordination of Transmission of Electricity" (UCTE) të Zonës 2; Evropa orientuar nga Jugu. Organizmi që grupon të ashtuquajturat 'Transmission System Operators' (Operatorët e sistemeve të transmetimit) të vendeve në vijim; Shqipëri, Bosnje Hercegovinë, Bullgari, Kroaci, Greqi, Rumani, Serbi, Mali i Zi dhe Turqi.

REZULTATET E PRITSHME

Për të arritur objektivin specifik të treguar më sipër, ishte parashikuar, brenda kohëzgjatjes trevjeçare të programit, arritja e rezultateve të mëposhtme;

1. *Racionalizimi i shkëmbimit të energjisë me vendet e Rajonit*
2. *Përmirësimi i besueshmërisë së shërbimit të energjisë elektrike, me një ulje të mëtijshme të humbjeve teknike*

AKTIVITETE QË SYNOJNË ARRITJEN E REZULTATEVE

Për secilin nga rezultatet e mësipërme, janë planifikuar veprimtaritë e mëposhtme;

- a) Shërbime inxhinierike për Asistencë të natyrës teknike të ATSO-s për ekzekutimin e tenderëve dhe për realizimin e projekteve;
- b) Ndërtimin e një ndërtese të re për të strehuar Qendrën e Dispeçerimit dhe Telekontrollit (QDT) dhe për të vendosur selinë e ATSO-s
- c) Furnizimin dhe montimin e sistemeve për QDT e ri

Përkthimi u krye nga gjuha italiane në gjuhën shqipe nga Rovena Vyshka
Përkthuese a Autorizuar e Ministrisë së Drejtësisë

Rovena Vyshka

Përkthuese e Autorizuar
ROVENA VYSHKA
Traduttrice Giurista

- d) Zëvendësimin e disa pajisjeve manovër, mbrojtjen dhe matjen në Nënstacionet ekzistuese të përfshira në instalimin e QDT;
- e) Zbatimin dhe modernizimin e sistemit të Telekomunikacionit;
- f) Ndërtimi i nënstacionit të ri 400/ 200 kv në Tiranë 2;
- g) Ndërtimin e Linjës 400 kv midis Elbasan 2 e Tiranë 2 (Rreth 48 km);
- h) Punime dhe Shërbime inxhinierie për Rehabilitimin e Rrjetit Elektrik te Orikumit

Programi gjithashtu parashikon një sërë masash të nevojshme për të siguruar menaxhimin e duhur të saj;

- a) Do të krijohet një 'Project Implementation Unit', PIU-ATSO, në ATSO, që do të përfitojë nga mbështetja teknike dhe financiare nga MAECI/DGCAISC;
- b) MAECI/DGCAISC do të sigurojë të gjitha burimet e nevojshme për monitorimin e vetë programit;
- c) ATSO do të sigurojë të gjitha burimet financiare për të mbuluar shpenzimet lokale (çdo punim civil, taksat, detyrimet doganore, etj.);

Qeveria shqiptare, për realizimin e këtij programi, merr përsipër të kryejë veprimet e mëposhtme;

1. Zbatimin e kushteve të treguara në tabelën më poshtë;
2. Për të miratuar, sipas kohës së treguar në tabelën e cituar më lart, masat e domosdoshme për të arritur rezultate;
3. Të përfundojë, para se të fillojë Marrëveshja Financiare, procesin e mbylljes administrative të ndërhyrjes për blerjen e energjisë elektrike nga Italia, siç tregohet më poshtë.

	<i>Logjika e ndërhyrjes</i>	<i>Kushtet</i>
<i>Objektiv specifik</i>	Përmirësimi i kapacitetit menaxhues dhe ndërlidhës të sistemit elektroenergjetik të Shqipërisë, për integrimin e tij të plotë në tregun e Energjisë elektrike të Evropës Juglindore	Vazhdimi i procesit të Unbundling Autonomi progresive operacionale dhe funksionale të ATSO. Vazhdimi i politikës tarifore
<i>Rezultatet e pritshme</i>	Racionalizimi i shkëmbimit të energjisë me vendet e Rajonit Përmirësimi i besueshmërisë së shërbimit të energjisë elektrike dhe reduktimi i humbjeve teknike	- Vazhdimi i procesit të Unbundling -Autonomi progresive operacionale dhe funksionale të ATSO. (brenda gjysmës së vitit 2006);
<i>Veprimtaria</i>	Ndërtimi i Qendrës së re të Dispeçerimit dhe Telekontrollit dhe ndërtimin e selisë së re të ATSO-s	Sigurimi i terrenit dhe licencat përkatëse para Shpalljes së tenderit
	Ndërtimin e Linjës 400 kv Elbasan - Tiranë	Dhënia e së drejtës së kalimit të linjës;
	Ndërtimi i Nënstacionit të ri 400 të Tiranë 2'	Sigurimi i terrenit dhe licencat përkatëse para Shpalljes së tenderit
	Punime dhe Shërbime inxhinierike për Rehabilitimin e Rrjetit Elektrik te Orikumit	Sigurimi i terrenit dhe licencat përkatëse para Shpalljes së tenderit
	Shërbime inxhinierike dhe supervizimi	Miratimi i planit të prokurimit
	Menaxhimi i programit –Mbështetje për	Krijimi i PIU brenda ATSO

Përkthimi u krye nga gjuha italiane në gjuhën shqipe nga Rovena Vyshka
Përkthyes e Autorizuar e Ministrisë së Drejtësisë

ROVENA VYSHKA
Përkthyes e Autorizuar
Rovena Vyshka

PIU-ATSO	
Menaxhimi i programit , Monitorimi i programit nga DGCS	Nënshkrimi i marrëveshjes

Të dy palët angazhohen që së bashku të përcaktojnë dhe zbatojnë të gjitha masat që konsiderohen të nevojshme për tu marrë, nëse, gjatë zbatimit të programit, vërtetohet pamundësia e përmbushjes së kushteve të mësipërme.

TABELA 1- SKEMA FINANCIARE E PROGRAMIT

Veprimtaria	Përshkrimi	Kredi ndihmëse (€)	Dhuratë (€)	Financime lokale (€)	Totali (€)
Realizimi Qendrës së re të Dispeçerimit dhe Telekontrollit	Furnizime dhe montime	17.494.303,00	0	0	17.494.303,00
Ndërtimi i një vendi të ri për Qendrën e Dispeçerimit dhe për ATSO	Furnizime dhe punime	5.207.700,66	0	1.000.000,00	6.207.700,66
Ndërtimi i Linjës 400 kv Elbasan 2 – Tiranë 2	Furnizime, punime civile dhe montime	9.724.613,58	0	0	9.724.613,58
Ndërtimi i Nënstacionit të ri 400 të Tiranë 2'	Furnizime, punime civile dhe montime	17.615.787,84	0	1.000.000,00	18.615.787,84
Punime dhe Shërbime inxhinjerieke për Rehabilitimin e Rrjetit Elektrik të Orikutit	Shërbime dhe punime	1.245.562,16	0	0	1.245.562,16
Shërbime inxhinjerieke dhe supervizimi	Shërbime	206.336,76	0	0	206.336,76
Menaxhimi i programit -Suport PIU	Fond për furnizime, blerje ekonomike, shërbime të vogla	0	145.000,00	0	145.000,00
Menaxhimin e programit Supervizim dhe monitorim	Fond ekspertësh	0	180.000,00	0	180.000,00
Detyrime doganore	Taksa lokale		0	4.000.000,00	4.000.000,00
	Totali	51.494.303,00	325.000,00	6.000.000,00	57.819.303,00

Kontributi i qeverisë italiane do të jetë ;

- Credi Ndihmëse 51.494.303,00 Euro
- Komponent i dhuruar 325.000,00 Euro
- Totali 51.819.303,00 Euro

Kontributi i ATSO do të jetë;
6.000.000,00 Euro

Kostoja totale e nismës është e barabartë me 57.819.303,00 Euro

Përkthimi u krye nga gjuha italiane në gjuhën shqipe nga Rovena Vyshka
Përkthyes e Autorizuar e Ministrisë së Drejtësisë

ROVENA VYSHKA

SHTOJCA 3

KLAUZOLAT ETIKE DHE PARIMET THEMELORE PËR PËRCAKTIMIN DHE EKZEKUTIMIN E KONTRATAVE

Kjo shtojcë përcakton klauzolat etike dhe parimet themelore në të cilat bazohet përzgjedhja e kontraktuesit përcaktimi dhe ekzekutimi i kontratave të furnizimit, shërbimet dhe punimet e parashikuara në Marrëveshje. Për çështjet që nuk përfshihen në këtë shtojcë, zbatohet legjislacioni i referencës përcaktuar nga Marrëveshja.

1. KËRKESAT E KONTRAKTUESIT

1.1 Përveç rasteve kur parashikohet ndryshe në Marrëveshje, procedurat e përzgjedhjes së kontraktuesit janë të hapura për operatorët ekonomikë të Bashkimit Evropian, atyre të parashikuar në nenin 25 të Direktivës 2014/24/BE dhe atyre që zotërojnë kërkesat dhe autorizimet e kërkuara nga legjislacioni lokal.

1.2 Autoriteti kontraktor mund t'u imponojë operatorëve ekonomik një ose më shumë nga kërkesat e mëposhtme për pjesëmarrje, me kusht që ato të jenë të lidhur dhe të përputhen me objektin e kontratës

1.2.1 Kapaciteti ekonomik dhe financiar; Autoriteti Kontraktor, mund të imponojë kërkesa për të garantuar që operatorët ekonomikë të kenë kapacitetin e nevojshëm ekonomik dhe financiar për të ekzekutuar Kontratën. Për këtë qëllim Autoriteti Kontraktor mund të kërkojë në veçanti që operatorët ekonomikë të kenë një xhiro vjetore minimale të përcaktuar, duke përfshirë një xhiro të përcaktuar minimale në sektorin e aktivitetit objekt të kontratës, me kusht që të mos kalojë dy herë vlerën e përcaktuar në kontratë, përveç rrethanave të justifikuara siç duhet, në lidhje me rreziqet specifike që lidhen me natyrën e punëve, shërbimeve dhe furnizimeve. Për tenderët e ndarë në lote, ky paragraf zbatohet njësoj për secilën lot. Megjithatë, Autoriteti Kontraktor mund të përcaktojë xhiron minimale vjetor që operatorët ekonomikë duhet të kenë, duke iu referuar grupit të loteve në rast se kontraktuesi ka më shumë lote për t'u kryer në të njëjtën kohë

1.2.2 Kapaciteti Teknik dhe profesional; Autoriteti Kontraktor mund të imponojë kërkesa për të siguruar që operatorët ekonomikë të kenë burimet njerëzore dhe teknike, si dhe përvojën e nevojshme për të zbatuar kontratën me një standard të përshtatshëm të cilësisë. Autoriteti Kontraktor, mund të kërkojë, në veçanti, që operatorët ekonomikë të kenë një nivel të mjaftueshëm të përvojës të provuar me referenca të përshtatshme në lidhje me kontratat e ekzekutuara më parë. Në procedurat e kontratës për furnizimet që kërkojnë punime ose shërbime të vënies në punë ose instalimeve, aftësia profesionale e operatorëve ekonomikë për të kryer shërbime të tilla mund të vlerësohet duke iu referuar kompetencës, efikasitetit, përvojës dhe besueshmërisë së tyre.

1.2.3 Kualifikimi në ushtrimin e aktivitetit profesional; Autoritetet Kontraktore mund të kërkojnë që operatorët ekonomikë të regjistrohen në një regjistër profesional ose komercial të mbajtur në Shtetin në të cilin ato janë vendosur ose inkorporuar.

1.3.1 Dokumentet e tenderit tregojnë kushtet e kërkuara të pjesëmarrjes, të cilat mund të shprehen si nivele minimale të kapacitetit dhe mjete të përshtatshme të provës.

1.4. Nëse një operator ekonomik mbështetet në kapacitetet e subjekteve të tjera sipas kriterëve që lidhen me kapacitetin ekonomik dhe financiar, Autoriteti Kontraktor, kërkon që operatori ekonomik dhe subjektet e përmendura më lart të jenë përgjegjësit e vetëm për ekzekutimin e kontratës.

1.5 Në rastin e kontratave të punimeve, kontratave të shërbimit ose operacioneve të vënies në punë ose instalimit në kuadër të kontratës së furnizimit, Autoriteti përkatës tregon në dokumentet e tenderit detyrat thelbësore që duhet të kryhen drejtpërdrejt nga vetë ofertuesi ose, në rastin e një oferte të paraqitur nga një grup operatorësh ekonomikë, nga një pjesëmarrës në këtë grup operatorësh.

1.6. Përfshihen nga pjesëmarrja në procedurat e tenderit, nuk mund të fitojnë kontrata apo të marrin pjesë në kontratat përkatëse konkurrentët të cilët;

1.6.1 Janë të dënuar me një dënim të formës së prerë, për një nga arsyet e mëposhtme, siç përcaktohet në nenin 57, paragrafi 1, i Direktivës 2014/24/BE: Pjesëmarrje në një organizatë kriminale, korrupsion, mashtrim, vepër terroriste ose krime që lidhen me aktivitete terroriste ose të tjera forma të trafikimit të qenieve njerëzore;

1.6.2 Janë të dënuar me një dënim të formës së prerë, për çdo krim tjetër nga ku rrjedh, si një dënim plotësues, pamundësia për të kontraktuar me administratën publike të një prej Palëve të kësaj Marrëveshjeje dhe Shtetit në të cilin ato janë themeluar ose inkorporuar;

1.6.3 Kanë kryer shkelje të rënda dhe të konstatuara në mënyrë definitive, të detyrimeve që lidhen me pagesën e tatimeve ose kontributeve të sigurimeve shoqërore nëse kjo është vërtetuar me një vendim gjyqësor ose administrativ që ka efekt të formës së prerë dhe detyrues në një prej Palëve të kësaj Marrëveshjeje dhe të Shtetit në të cilin ato janë themeluar ose inkorporuar;

1.6.4 Kanë kryer shkelje të rënda dhe të konstatuara të konstatuara në mënyrë definitive, të detyrimeve në lidhje me shëndetin dhe sigurinë në punë, ligjin mjedisor, social dhe të punës në një nga Palët të kësaj Marrëveshjeje dhe të Shtetit në të cilin ato janë themeluar ose inkorporuar;

1.6.5 Gjenden në një nga situatat e mëposhtme ose i nënshtrohen një procedure për konstatimin e falimentimit, likuidimit të detyrueshëm administrativ, marrëveshjes me kreditorët, pranimin të marrëveshjes me vazhdimësi të shoqërisë ose janë në ndonjë situatë të ngjashme;

1.6.6 Janë fajtorë për krime të rënda profesionale, që Autoriteti Kontraktor është në gjendje të provojë me mjetet e duhura, të tilla që të bëjnë të dyshimtë integritetin ose profesionalizmin e tyre;

1.6.7 Janë, ata apo subjektet që i përkasin të njëjtit grup juridik, anëtarë të bashkimeve të operatorëve, shoqërive të përkohshme dhe nënkontraktorëve, në konflikt interesi lidhur me pjesëmarrjen e tyre në procesin e prokurimit për shkak se i kanë dhënë këshilla Autoritetit Kontraktor ose subjektit kontraktor ose kanë marrë pjesë në përgatitjen e procedurës së kualifikimit

1.6.8 Kanë bërë deklaratatë të rreme për autoritetin e njërit prej Shteteve Palë në këtë Marrëveshjeje në procedurën në vazhdim dhe në dhënien e nënkontratave në sigurimin e informacionit të kërkuar për të verifikuar mungesën e arsyeve për përjashtimin ose pajtueshmërinë me kriteret e përzgjedhjes, ose, kanë fshehur këto informata ose janë të regjistruar në procesverbalin e mbajtur nga Vëzhguesi i Autoritetit Kombëtar i Antikorrupsionit të Republikës Italiane për paraqitjen e deklaratave të rreme ose dokumentacionin e rremë me qëllim të lëshimit të certifikatës së kualifikimit

1.6.9 Preken prej një shkakut për humbjen e të drejtës, pezullimit ose ndalimit të parashikuar nga legjislacioni i të dy Palëve kontraktuese të përfshira në luftën kundër krimit të organizuar dhe terrorizmit;

1.6.10 I janë nënshtruar, kundërvajtjeve administrative që rrjedhin nga krimet e verifikuara me efekt përfundimtar dhe detyrues në njërin prej Palëve të kësaj Marrëveshjeje dhe në Shtetin në të cilin ata janë themeluar ose inkorporuar, një sanksioni që përfshin ndalimin e kontraktimit me administratën publike;

Përkthimi u krye nga gjuha italiane në gjuhën shqipe nga Rovena Vyshka
Përkthyes e Autorizuar e Ministrisë së Drejtësisë

ROVENA VYSHKA
Traduttrice Giuristi

1.6.11 Kanë shkelur ndalimin e regjistrimeve të besuara (fiduciaire) të parashikuara në legjislacionin e njërës prej Palëve kontraktuese në lidhje me kontrollin e regjistrimeve në emër të personave ndërmjetës në shoqëritë transferuese.

1.6.12 Nuk janë në përputhje me rregullat që disiplinojnë të drejtën për punë të personave me aftësi të kufizuara sipas legjislacionit të vendit të cilit i përket Autoriteti Kontraktor;

1.6.13 Ndodhen në raport me një tjetër pjesëmarrës në të njëjtën procedurë prokurimi, në situata kontrolli ose në çdo lidhje tjetër, edhe faktikisht, nëse situata e kontrollit ose lidhja tjetër nënkupton që ofertat i atribuohen një qendre të vetme vendim-marrëse;

1.6.14 Kanë lidhur kontrata punësimi për të tjerë ose vetëpunësimi dhe në çdo rast i kanë caktuar detyra ish-punonjësve të Autoritetit Kontraktor të cilët kanë ndërprerë marrëdhëniet e tyre të punës për më pak se tre vjet dhe që në tre vitet e fundit të shërbimit kanë ushtruar fuqi autoritare ose negociuese në emër të këtij Autoritet Kontraktor kundër të njëjtit operator ekonomik.

1.7 Një operator ekonomik duhet të përjashtohet nga pjesëmarrja në procedurën e tenderit edhe nëse arsyet për përjashtimin e përcaktuar në paragrafin 1.6 kanë të bëjnë me një anëtar të bordit administrativ, drejtues ose mbikëqyrës të një operatori të tillë ekonomik ose një personi që ka kompetenca të tilla, përfaqësimit, vendimit ose kontrollit.

2. PROCEDURAT E PËRZGJEDHJES SË KONTRAKTUESIT

2.1 Dhënia dhe ekzekutimi i kontratave të punëve, shërbimeve, furnizimeve dhe koncesioneve, garantojnë cilësinë e shërbimeve dhe zhvillohen në përputhje me parimet e ekonomisë, efektivitetit, kohës dhe korrektësisë. Në dhënien e kontratave dhe koncesioneve, Autoritetet Kontraktuese, gjithashtu respektojnë parimet e konkurrencës së lirë, mosdiskriminimit, transparencës, proporcionalitetit, si dhe reklamimit. Parimi i ekonomizimit mund t'u nënshtrohet, brenda kufijve të lejuara shprehimisht nga ligjet në fuqi, kriterëve të parashikuara në njoftim, të frymëzuara nga nevojat sociale, si dhe mbrojtja e shëndetit, mjedisit, trashëgimisë kulturore dhe promovimi i zhvillimit të qëndrueshëm, edhe nga këndvështrimi energjetik.

2.2 Koncepti i procedurës së tenderit ose koncesionit nuk mund të ketë qëllimin për të kufizuar artificialisht konkurrencën, për të favorizuar apo disavantazuar padrejtësisht disa operatorë ekonomikë ose disa punime, furnizime dhe shërbime të caktuara.

2.3 Kriteret për pjesëmarrje në tender duhet të jenë të tilla që të mos përjashtojnë ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme.

2.4 Dokumentacioni i tenderit specifikon fondin limit të kontratës që do të jepet. Ofertat për fonde më të larta përjashtohen automatikisht.

2.5 Procedura e përzgjedhjes së kontraktuesit anulohet nëse janë dorëzuar më pak se tre kandidatura /oferta të pranueshme. Nëse kushtet objektive të tregut e bëjnë shumë të vështirë paraqitjen e tri ofertave të përshtatshme, njoftimi i tenderit mund të bëjë dhënien edhe në prani të një ose dy ofertave të vlefshme.

2.6 Secili konkurrent nuk mund të dorëzojë më shumë se një ofertë. Me paraqitjen e ofertës në një tender, konkurrentët deklarojnë që nuk kanë ndonjë konflikt të mundshëm interesi dhe se nuk kanë një lidhje të veçantë me konkurrentët e tjerë apo palët e tjera të përfshira në projekt për arsye të ndryshme.

2.7 Në mungesë të autorizimit të shprehur në dokumentacionin e tenderit, variantet e ofertës nuk janë të autorizuar. Variantet lidhen me objektin e kontratës.

2.8 Për pjesëmarrje në procedurat e përzgjedhjes që i nënshtrohen autorizimit të AICS (Agjencisë Italiane të Bashkëpunimit për Zhvillim), Autoriteti Kontraktor kërkon që ofertuesit të ofrojnë një garanci me një shumë të barabartë me 2% të fondit limit të tenderit. Garancitë mund të jenë bankare ose sigurime, ato duhet të sigurojnë heqjen dorë nga përfitimi i ekzekutimit paraprak të debitorit kryesor për të operuar me kërkesë të thjeshtë me shkrim të Autoritetit Kontraktues. Garancia është e zbatueshme në rast të moskryerjes së kontratës që i atribuohet kontraktuesit.

3.EKZEKUTIMI I KONTRATAVE

3.1 Ekzekutimi i kontratave për kontratat duhet të përcaktohen nga një procedure përzgjedhjeje të autorizuar nga AICS dhe e garantuar me një garanci prej 10% të shumës së kontratës. Garancitë mund të jenë bankare ose sigurime, ato duhet të sigurojnë heqjen dorë nga përfitimi i ekzekutimit paraprak të debitorit kryesor për të operuar me kërkesë të thjeshtë me shkrim të Autoritetit Kontraktor. Garancitë e ekzekutimit të kontratës duhet të përfshijnë, në dokumentacionin e tenderit, ekzekutimin në rast mashtrimi ose mos përmbushje të kontratës nga ekzekutuesi. Garancitë e ekzekutimit çlirohen në mënyrë progresive në përputhje me ecurinë e ekzekutimit dhe në çdo rast brenda kufirit maksimal prej 80% të shumës së garantuar. Pjesa e mbetur prej 20% lëshohet pas verifikimit të ekzekutimit të rregullt.

3.2 Kontratat mund të modifikohen gjatë ekzekutimit me miratimin paraprak të AICS dhe brenda kufijve të parashikuar në nenin 72 të Direktivës 2014/24/BE. Shuma e ndryshimeve nuk mund të tejkalojë burimet e përgjithshme financiare të parashikuara për zbatimin e Marrëveshjes.

Miratimi i ndryshimeve mund të refuzohet në qoftë se e bëjnë të pamundur ose jashtëzakonisht të pamundur ekzekutimin e të gjithë komponentëve të nismës së parashikuar nga Marrëveshja.

Kontraktuesit nuk kanë të drejtë për ndonjë pagesë ose rimbursim për ndryshimet e bëra pa autorizimin paraprak nga AICS. Në bazë të kërkesës nga AICS ose nga Autoriteti kontraktues, kontraktuesi siguron, me shpenzimet e veta, që ta rikthejë atë si në fillim.

3.3 Autoriteti Kontraktor, nëse gjatë ekzekutimit është e nevojshme të rritet ose të zvogëlohet huaja deri në arritjen e një të pestës së shumës së kontratës, mund t'i imponojë kontraktuesit ekzekutimin me të njëjtat kushte të parashikuara në kontratën fillestare. Në këtë rast kontraktuesi nuk mund ta zgjidhë kontratën

3.4 Kontratat nuk mund të cedohen tek palët e treta, përndryshe ajo zgjidhet automatikisht (ipso iure).

Cedimi është i pranueshëm, në varësi të miratimit të AICS, vetëm nëse kontraktuesi fillestar zëvendësohet - për shkak vdekjeje apo pas ristrukturimit të shoqërive, duke përfshirë zëvendësimin, shkriren, shpëputjen, blerjen dhe paaftësinë paguese - nga një operator tjetër ekonomik që përmbush kriteret e përzgjedhjes cilësore të përcaktuara fillimisht, me kusht që të mos përfshijë ndryshime të tjera substanciale në kontratë dhe të mos ketë si qëllim shmangien e zbatimit të kësaj shtojce.

3.5 Kohëzgjatja e kontratës mund të ndryshohet vetëm për kontratat në ekzekutim e sipër, nëse një opsjon zgjatjeje është parashikuar në dokumentet e tenderit. Në këtë rast kontraktuesi është i detyruar të kryejë shërbimet e ofruara në kontratë me çmime, afate dhe kushte të njëjta ose më të favorshme për Autoritetin Kontraktor.

3.6 Pa cenuar respektimin e detyrimeve të gjurmueshmërisë të referuara në paragrafin 3.9, dhënit e kredive nga vlera e tenderit, koncesionit, konkursit të projektimit, janë efektive dhe të kundërshtueshme pranë Qeverisë italiane vetëm me miratimin paraprak të AICS. Në çdo rast, Autoriteti Kontraktor të cilës i është njoftuar dhënia duhet të ruajë të drejtën për t'i kundërvënë

marrësit të gjitha përjashtimet që i janë bërë dhënësit në bazë të kontratës në lidhje me punët, shërbimet, furnizimet, planifikimin, të përcaktuar këtu.

3.7 Titullarët e detyrave të projektimit janë përgjegjës për dëmet e pësuar nga Autoritetet Kontraktore si rezultat i gabimeve ose mangësive të projektimit. Në rastin e kontratave për projektimin ekzekutiv dhe ekzekutimin e punimeve, kontraktuesi është përgjegjës për vonesat dhe kostot që rrjedhin nga nevoja për të bërë ndryshime për shkak të mangësive në projektin ekzekutiv.

3.8 Nënkontraktimi pranohet deri në një maksimum prej 30% të vlerës totale të kontratës. Dokumentacioni i tenderit specifikon kushtet e nënkontraktimit. Konkurrentët duhet të deklarojnë në ofertat e tyre, cilat furnizime, shërbime ose punime synojnë të nënkontraktojnë. Ofertuesit depozitojnë nënkontratat në Autoritetin Kontraktor para fillimit të punimeve të nënkontraktimit. Kontraktuesit kryesorë marrin përgjegjësinë e plotë për të gjithë kontratën kundrejt Autoritetit Kontraktor. Nënkontraktuesit duhet të plotësojnë kërkesat e parashtruara në paragrafin 1.2 në lidhje me shërbimet që duhet të kryhen dhe që të mos shkaktojnë arsyet e përjashtimit të parashtruara në paragrafët 1.6 dhe 1.7. Konkurrenti ose kontraktuesi zëvendëson nënkontraktuesit mbi të cilët bien shkaqe përjashtimi.

3.9 Çmimet kontraktuale shprehen dhe paguhen, në euro ose në monedhë tjetër të parashikuar shprehimisht nga Marrëveshja. Rreziqet dhe ndryshimet në kursin e këmbimit nuk do të jenë subjekt kompensimi.

3.10 Pagesat bëhen me metoda të gjurmueshme, sipas afateve kontraktuale të cilat marrin parasysh ecurinë aktuale të ekzekutimit. Qeveria italiane i kryen kreditimin Palës tjetër Kontraktuese të parashikuar nga Marrëveshja në një llogari bankare dedikuar ekskluzivisht për ekzekutimin e Marrëveshjes. Në kontrata është futur një klauzolë që lidh kontraktuesin, nënkontraktuesit dhe nënkontraktorët për të përdorur për pagesat një llogari bankare të dedikuar.

3.11 Kontrata përfundon automatikisht nëse fituesit e kontratës janë subjekt i procedurave të falimentimit, likuidimit të detyrueshëm, administrimit gjyqësor ose marrëveshjes me kreditorët ose gjenden në ndonjë situatë të ngjashme pas një procedure të parashikuar nga legjislacioni kombëtar përkatës.

3.12 Në rast veprimi të paligjshëm të qëllimshëm apo faji të madh, nuk lejohet kufizimi i përgjegjësisë së kontraktorëve, nënkontraktorëve ose nënkontraktuesve

3.13 Ekzekutimi i kontratës rregullohet nga ligji kombëtar i Autoritetit Kontraktues, përveç nëse është rënë dakord ndryshe në Marrëveshje dhe këtë Shtojcë.

3.14. Mosmarrëveshjet që mund të lindin ndërmjet fituesve të tenderit dhe Autoritetit Kontraktor nuk janë subjekt i jurisprudencës italiane.

3.15 Dokumentacioni i tenderit duhet të përmbajë parimet e lartpërmendura.

4. KOSTOT E PRANUESHME DHE TË PAPANUESHME

4.1 Kostot e specifikuar në kontratë janë të pranueshme nëse janë aktuale, të përshtatshme dhe të nevojshme për të kryer projektin sipas dokumentit të projektit.

4.2. Në çdo rast, nuk janë të pranueshme kostot që lidhen me ;

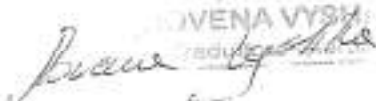
4.2.1 Mallrat jo të nevojshme ose të luksit;

4.2.2 Mallrat, shërbimet dhe punët civile, të lidhura direkt ose indirekt me aktivitetet ushtarake;

4.2.3 Taksat, tarifat e drejtpërdrejta, duke përfshirë TVSH-në, dhe detyrimet doganore ndaj Shtetit të cilit i përket Autoritetit Kontraktor;

4.2.4 Amortizimi i borxheve të marra më parë dhe humbjet e ardhshme të Autoritetit Kontraktor ose përdoruesve të fundit;

Përkthimi u krye nga gjuha italiane në gjuhën shqipe nga Rovena Vyshka
Përkthyes e Autorizuar e Ministrisë së Drejtësisë

...yese e Autori
ROVENA VYSHKA
redaktor

4.2.5 Interesat e dokumentuara nga pala e tretë nga Autoriteti Kontraktor ose nga përdoruesit e fundit.

5. KLAUZOLAT ETIKE

5.1 Çdo përpjekje e konkurrentëve (potencialë ose jo) për të marrë informacion konfidencial, për të hyrë në marrëveshje të paligjshme me konkurrentët e tjerë, ose për të ndikuar në Autoritetin Kontraktor në fazat e analizës, krahasimit ose në fazën e vlerësimit të ofertave, përbën përjashtimin e konkurrentit nga oferta, dhe si rrjedhojë eliminimin e ofertës së tij.

5.2 Personeli që punon në Administratën Publike të Palëve Kontraktuese të Marrëveshjes, pavarësisht nga pozita e veçantë administrative në të cilën ndodhet nuk mund të punësohet si ekspert ose konsulent nga operatorët ekonomik që marrin pjesë në tender.

5.3 Fituesit e tenderit duhet të veprojnë gjithmonë në mënyrë të paanshme dhe si këshilltarë besnikë, në përputhje në kodin e sjelljes së profesioneve përkatëse. Ata nuk bëjnë deklarata publike mbi projektin ose shërbimet e kërkuara prej tyre, pa miratimin paraprak të Autoritetit Kontraktor. Në çdo rast, ata nuk mund të angazhohen në Autoritetin Kontraktor pa pëlqimin paraprak me shkrim të tij.

5.4 Gjatë kohëzgjatjes së kontratës, fituesit e tenderit respektojnë të drejtat e njeriut dhe marrin përsipër të mos i shkelin parimet, zakonet dhe traditat politike, kulturore dhe fetare të Vendit përfitues. Në veçanti, fituesit e tenderit respektojnë standardet themelore të punës të përcaktuara nga Konventat e Organizatës Ndërkombëtare të Punës në fuqi për Vendin partner dhe për Italinë. Në çdo rast, sigurohet përputhja me dispozitat e "Konventës për lirinë sindikale dhe mbrojtjen e të drejtave të sindikatave", të "Konventës mbi punën e detyruar", të plotësuar me Protokollin e vitit 2014, të "Konventës mbi diskriminimin (punësimin dhe profesionin)", të "Konventës për format më të këqija të punës së fëmijëve", të "Konventës për mbrojtjen e amësisë", të "Konventës për sigurinë dhe shëndetin në bujqësi", të "Konventës Kuadër të Sigurisë në Punë dhe Shëndetësi".

5.5 Fituesit e tenderit nuk pranojnë pagesa të lidhura me kontratën, përveç atyre të parashikuara në të gjithmonë nuk kryejnë asnjë aktivitet dhe as nuk përfitojnë asnjë avantazh nga Autoriteti Kontraktor, që nuk është në përputhje me detyrimet kontraktuale përkatëse.

5.6 Fituesit e tenderit e ruajnë sekretin profesional gjatë gjithë kohëzgjatjes së kontratës dhe madje edhe pas përfundimit të saj. Të gjitha raportet dhe dokumentet e hartuara ose të pranuar nga kontraktuesi janë konfidenciale.

5.7 Fituesit e tenderit shmangin çdo marrëdhënie që mund të cenojë pavarësinë e tyre ose atë të personelit të tyre ose ndonjë konflikt tjetër interesash. Nëse fituesit e tenderit ndalojnë së qeni të pavarur ose nëse konfliktet e interesit lindin gjatë ekzekutimit të kontratës, ata informojnë menjëherë Autoritetin Kontraktor. Autoriteti Kontraktor mund ta zgjidhë kontratën pa njoftim dhe pa bërë të mundur që fituesi i tenderit të bëjë kërkesa për kompensim për dëmet.

5.8 Qeveria italiane rezervon të drejtën për të pezulluar ose anuluar financimin e projektit, nëse praktikat e korrupsionit të çdo lloji dalin në çdo fazë të procedurës së dhënies së kontratës, dhe nëse Autoriteti Kontraktor nuk është në gjendje të marrë të gjitha masat e duhura për të korrigjuar situatën e krijuar. Për qëllime të kësaj klauzole, "praktikat e korrupsionit" janë oferta ryshfeti, dhurata, donacione ose komisione, që konsiderohen si stimul ose shpërblim për cilindo person që ka kryer ose ka abstenuar nga kryerja e çfarëdo veprimi në lidhje me caktimin ose pëmbushjen e një kontrate të lidhur tashmë me Autoritetin Kontraktor.

5.9 Dokumentacioni i tenderit dhe kontratat përfshijnë një klauzolë që parashikon anulimin e garës së tenderit ose zgjidhjen e kontratës të lidhur tashmë, edhe nëse është duke u ekzekutuar apo tashmë është ekzekutuar, nëse dhënia e kontratës apo ekzekutimi i saj ka shkaktuar shpenzime tregtare të pazakonta.

‘Shpenzimet tregtare të pazakonta’ janë komisionet që nuk përmenden në kontratën kryesore, ose nuk rrjedhin nga një kontratë e lidhur saktë dhe që i referohen kontratës kryesore, komisionet e paguara jo për shërbime të ligjshme dhe të siguruara realisht, komisionet e paguara në një parajsë fiskale, komisionet e paguara nga një përfitues jo lehtësisht i identifikueshëm, apo komisionet e paguara për një kompani koperturë.

5.10 Kontraktuesit, me kërkesë të AICS, ofrojnë elemente provuese për të shpjeguar kushtet në të cilat ekzekutohet kontrata. Autoritetet kompetente të republikës italiane mund të kryejnë çdo kontroll, në dokumentacion ose në terren, që e gjykojnë të nevojshme për të mbledhur elemente provuese në rastet e dyshimit të shpenzimeve tregtare të pazakonta ose praktikave të dyshuara të korrupsionit.

5.11. Fituesit e tenderit që kanë paguar shpenzime tregtare të pazakonta në projekte të financuara nga fondet italiane janë subjekt, sipas rëndësisë së fakteve të konstatuara, deri në përfundimin e kontratës ose përjashtimin e përhershëm nga marrja e pagesave me financime nga Qeveria italiane.

5.12 Mosrespektimi i një ose më shumë klauzolave etike nga ana e konkurrentit ose fituesit të tenderit mund të rezultojë në përjashtimin e tij nga kontratat e tjera të financuara, pjesërisht ose tërësisht, nga fondet italiane për ndihmë zhvillimore dhe zbatimin e penaliteteve të parashikuara në kontratë. Individit ose shoqëria e/e konsideruar përgjegjës/e duhet të informohet me shkrim për faktin.

5.13. Autoriteti Kontraktor siguron që procedurat për blerjen e mallrave, shërbimeve dhe punimeve të kryhen në mënyrë transparente, bazuar në kritere objektive dhe pavarësisht nga çdo ndikim i jashtëm.

Ambasciata d'Italia

Tirana

Tirana, 13 AGO. 2019
Prot. 3082

NOTA VERBALE

L'Ambasciata d'Italia a Tirana presenta i suoi complimenti al Ministero dell'Infrastruttura ed Energia della Repubblica di Albania ed ha l'onore di riferirsi alla Nota Verbale n.6804 del 17.07.2019 con la quale codesto Ministero, a nome del Governo albanese, ha proposto le seguenti modifiche all'Accordo tra il Governo della Repubblica Italiana e il Governo della Repubblica di Albania per la realizzazione del "Programma di ristrutturazione e potenziamento del sistema elettrico albanese per la sua integrazione nel sistema dei Balcani: potenziamento della capacità di trasmissione e miglioramento del controllo", fatto a Tirana il 10 luglio 2006:

1. "Per parte italiana, tenuto conto della Legge italiana n. 125 del 2014:
  - "Ministero degli Affari Esteri" è sostituito in tutto l'articolato con "Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale";
  - l'acronimo "MAE" è sostituito in tutto l'articolato con "MAECI";
  - ogni riferimento all'UTC è eliminato in tutto l'articolato;
  - "Artigiancassa" è sostituito in tutto l'articolato con "Cassa Depositi e Prestiti";

2. Per parte albanese, tenuto conto della Delibera del Consiglio dei Ministri n. 504 del 13.09.2017:
  - "Ministero dell'Economia, del Commercio e dell'Energia" è sostituito in tutto l'articolato con "Ministero dell'Infrastruttura ed Energia";
  - l'acronimo "MECE" è sostituito in tutto l'articolato con "MIE";

Ministero dell'Infrastruttura ed Energia
della Repubblica di Albania
TIRANA

3. All'articolo 3 (Descrizione del Programma) sono inserite tra le attività che il Programma si propone di conseguire i "Lavori e Servizi di Ingegneria per Riabilitazione delle Reti Elettriche di Orikum";

4. All'art. 7 (Modalità di acquisizione di Servizi, Forniture e Lavori) le parole "contenute nel MANUALE DELLE PROCEDURE (adottato dalla Commissione Europea il 23 Dicembre 2002), ed eventuali successive modifiche, salvo la parte riguardante le regole sulla nazionalità e l'origine, la quale verrà adattata alla specificità del credito di aiuto italiano, relativo a: "Appalto di Servizi, di Forniture e di Lavori nel quadro della cooperazione comunitaria con i Paesi Terzi" e secondo quanto precisato negli ALLEGATI 2 e 3." sono sostituite dalle parole "contenute nell'Allegato 3, fatta salva la parte riguardante le regole sulla nazionalità e l'origine.";

5. Gli Allegati 1 (Programma di ristrutturazione e potenziamento del sistema elettrico albanese per la sua integrazione nel sistema dei Balcani: potenziamento della capacità di trasmissione e miglioramento del controllo) e 3 (Modalità di esecuzione e di gestione del credito d'aiuto) sono sostituiti dai nuovi Allegati 1 e 3 acclusi al presente Scambio di Note Verbali.

6. La durata dell'Accordo è estesa fino al termine delle attività e al rimborso del credito.

Resta inteso che l'Accordo tra il Governo della Repubblica Italiana e il Governo della Repubblica di Albania, fatto a Tirana il 10 luglio 2006, verrà interpretato, attuato e nei fatti integrato in conformità con l'attuale quadro legislativo e regolamentare italiano in materia di cooperazione internazionale allo sviluppo."

Al riguardo, l'Ambasciata ha l'onore di comunicare che il Governo della Repubblica Italiana accetta la proposta del Governo della Repubblica di Albania e conviene che la Nota del Ministero dell'Infrastruttura ed Energia e la presente risposta costituiscano un Accordo tra il Governo della Repubblica Italiana e il Governo della Repubblica di Albania emendativo dell'Accordo per la realizzazione del "Programma di ristrutturazione e potenziamento del sistema elettrico albanese per la sua integrazione nel sistema dei Balcani: potenziamento della capacità di trasmissione e miglioramento del controllo", fatto a Tirana il 10 luglio 2006, che entrerà in vigore alla data di ricezione della seconda delle due notifiche con cui le Parti si saranno comunicate ufficialmente l'avvenuto espletamento delle rispettive procedure interne di ratifica.

L'Ambasciata d'Italia si avvale dell'occasione per rinnovare al Ministero dell'Infrastruttura ed Energia della Repubblica di Albania i sensi della sua più alta considerazione.

PROGRAMMA DI RISTRUTTURAZIONE E POTENZIAMENTO DEL SISTEMA ELETTRICO ALBANESE PER LA SUA INTEGRAZIONE NEL SISTEMA DEI BALCANI: POTENZIAMENTO DELLE CAPACITA' DI TRASMISSIONE E MIGLIORAMENTO DEL CONTROLLO.

Proseguendo nella proficua collaborazione instauratasi nel settore elettrico sin dal 1992, che ha comportato investimenti pari a circa 65 Milioni di Euro, di cui circa 5,5 Milioni a dono, il MAECI/DGCS ha accolto la richiesta del Governo albanese di utilizzare il residuo (21.494.303 Euro) del credito di aiuto concesso nell'Aprile 2002, per l'acquisto di energia elettrica, per il finanziamento del nuovo Centro di Dispaccio e di concedere un credito di aiuto di 30 Milioni di Euro per il finanziamento della Linea a 400 kV Elbasan 2-Tirana 2 e relative Sottostazioni e per Lavori e Servizi di Ingegneria per Riabilitazione delle Reti Elettriche di Orikum.

Il contenuto del presente Programma riflette quanto predisposto nel Documento di Progetto preparato insieme alla Controparte albanese, ed articola in dettaglio le opere, i servizi e le forniture necessarie per la sua attuazione.

Mediante il presente Programma, che si integra con quelli degli altri donatori (Banca Mondiale, BEI, BERS, Giappone, Svizzera, Spagna e Norvegia), si consentirà l'integrazione del Paese nel mercato Elettrico Regionale.

OBIETTIVO DEL PROGRAMMA

Il miglioramento dell'affidabilità del servizio elettrico contribuirà ad elevare il livello di vita della popolazione, e favorirà nuovi investimenti di capitale estero nel Paese. Più in particolare ci si propone di:

dotare l'ATSO dello strumento essenziale per la corretta ed economica gestione del proprio sistema elettrico e inserire l'Albania nel mercato elettrico europeo, favorendo la sua entrata ufficiale nella "Union for the Co-ordination of Transmission of Electricity- (UCTE) della Zona 2: Europa sud orientate. Organismo che raggruppa i cosiddetti "Transmission System Operators" dei seguenti Paesi: Albania, Bosnia Erzegovina, Bulgaria, Croazia, Grecia, Romania, Serbia e Montenegro e Turchia.

RISULTATI ATTESI

Al fine di conseguire l'obiettivo specifico sopra indicato, è stato previsto, nell'arco della durata triennale del Programma, il raggiungimento dei seguenti risultati:

1. *razionalizzazione dell'interscambio di energia con i paesi della Regione*
2. *miglioramento dell'affidabilità del servizio elettrico, con conseguente diminuzione delle perdite tecniche.*

ATTIVITÀ VOLTE AL CONSEGUIMENTO DEI RISULTATI

Per ciascuno dei risultati sopra esposti, si prevede di realizzare le seguenti attività:

- a) Servizi d'ingegneria per l'Assistenza di natura tecnica all'ATSO per l'espletamento delle gare e per la realizzazione dei progetti;
- b) Costruzione di un nuovo edificio per ospitare il Centro di Dispaccio e Telecontrollo (CDT) e per ospitare la sede dell'ATSO;
- c) Fornitura e montaggio degli impianti per il nuovo CDT;
- d) Sostituzione di alcune apparecchiature di manovra, protezione e misura nelle esistenti Sottostazioni interessate all'installazione del CDT;
- e) Implementazione e modernizzazione del Sistema di Telecomunicazione;
- f) Costruzione della nuova Sottostazione 400/220 kV di Tirana 2;
- g) Costruzione della linea a 400 kV tra Elbasan 2 e Tirana 2 (48 km circa);
- h) Lavori e Servizi di Ingegneria per Riabilitazione della Rete Elettrica di Orikum.

Il Programma prevede inoltre una serie di misure necessarie per assicurare la sua corretta gestione:

- Sarà creata una "Project Implementation Unit", PIU-ATSO, presso l'ATSO, che usufruirà del supporto tecnico e finanziario da parte del MAECI/DGCS-AICS;
- Il MAECI/DGCS - AICS assicurerà tutte le risorse necessarie per il monitoraggio del programma stesso;
- L'ATSO assicurerà tutte le risorse finanziarie per la copertura dei costi locali (eventuali opere civili, tasse, oneri doganali. ecc.).

Il Governo albanese, per la realizzazione del presente Programma, si impegna a dare esecuzione alle seguenti azioni:

- attuare le condizioni indicate nella tabella sottostante;
- adottare, secondo le tempistiche indicate nella citata tabella, le misure indispensabili per il conseguimento dei risultati;
- completare, prima della firma della Convenzione Finanziaria, il processo di chiusura amministrativa dell'intervento per l'acquisto di energia elettrica dall'Italia, secondo quanto indicato nel seguito.

	<i>Logica d'Intervento</i>	<i>Condizioni</i>
<i>Obiettivo Specifico</i>	Migliorare la capacità di gestione e di interconnessione del sistema elettrico albanese, per la sua completa integrazione nel mercato elettrico del sud est europeo.	Continuazione del processo di unbundling; Progressiva autonomia operativa e funzionale dell'ATSO; Continuazione della politica tariffaria
<i>Risultati Attesi</i>	Razionalizzazione interscambio di energia con i paesi della Regione. Miglioramento dell'affidabilità del servizio elettrico, e diminuzione perdite tecniche.	- Continuazione del processo di unbundling; - Progressiva autonomia operativa e funzionale dell'ATSO (entro la metà del 2006);
<i>Attività</i>	Realizzazione del nuovo Centro di Dispaccio e Telecontrollo e costruzione della nuova sede dell'ATSO	Messa a disposizione del terreno e delle relative licenze prima del Bando di Gara
	Costruzione della linea a 400 kV Elbasan-Tirana	Concessione del diritto di passaggio della linea
	Costruzione della nuova Sottostazione 400 KV di Tirana 2	Messa a disposizione del terreno e delle relative licenze prima del Bando di Gara
	Lavori e Servizi di Ingegneria per Riabilitazione delle Reti Elettriche di Oriku.	Messa a disposizione del terreno e delle relative licenze prima del Bando di Gara
	Servizi di ingegneria e supervisione	Approvazione del Piano di Procurement
	Gestione del Programma – Supporto alla PIU-ATSO	Costituzione della PIU in seno all'ATSO
	Gestione del Programma Monitoraggio del Programma da parte della DGCS	Firma dell'Accordo

Le due Parti si impegnano a definire congiuntamente ed attuare tutte le misure che si riterrà necessario introdurre qualora, nel corso dell'attuazione del Programma, si verifichi l'impossibilità di adempiere alle condizioni sopra indicate.

TABELLA 1 – SCHEMA FINANZIARIO DEL PROGRAMMA

Attività	Descrizione	Credito d’Aiuto (€)	Dono (€)	Fin. Locale (€)	TOTALE (€)
Realizzazione del Centro di Dispatching e Telecontrollo	Forniture e montaggi	17.494.303,00	0	0	17.494.303,00
Costruzione di una nuova sede per il Dispatching Centre e per l’ATSO	Forniture ed opere	5.207.700,66	0	1.000.000,00	6.207.700,66
Costruzione della linea 400 KV Elbasan 2 Tirana 2	Forniture, opere civili e montaggi	9.724.613,58	0	0	9.724.613,58
Costruzione della sottostazione di Tirana 2 (400 KV)	Forniture, opere civili e montaggi	17.615.787,84	0	1.000.000,00	18.615.787,84
Lavori e servizi di Ingegneria per Riabilitazione Rete Elettrica di Orikum	Servizi e Lavori	1.245.561,16	0	0	1.245.561,16
Supervisione lavori e servizi di ingegneria	Servizi	206.336,76	0	0	206.336,76
Gestione Programma – supporto alla PIU	Fondo in loco per forniture, acquisti in economia, piccoli servizi	0	145.000,00	0	145.000,00
Gestione del Programma – supervisione e monitoraggio	Fondo Esperti	0	180.000,00	0	180.000,00
Oneri Doganali	Imposte locali	0	0	4.000.000,00	4.000.000,00
	TOTALE	51.494.303,00	325.000,00	6.000.000,00	57.819.303,00

Il contributo del Governo Italiano sarà quindi di:

- **Credito d’Aiuto 51.494.303,00 EURO;**
- **Componente a Dono 325.000,00 EURO;**
- **Totale 51.819.303,00 EURO.**

Il contributo del ATSO sarà di:

- **6.000.000,00 EURO.**

Il costo complessivo dell’iniziativa risulta quindi pari a 57.819,303,00 Euro.

ALLEGATO 3

CLAUSOLE ETICHE E PRINCIPI FONDAMENTALI PER LA STIPULA E L'ESECUZIONE DEI CONTRATTI

Il presente allegato stabilisce le clausole etiche e i principi fondamentali ai quali si attengono la selezione del contraente, la stipula e l'esecuzione dei contratti di forniture, servizi e lavori previsti dall'Accordo. Per quanto non previsto dal presente allegato, si applica la normativa di riferimento stabilita dall'Accordo.

1. REQUISITI DEL CONTRAENTE

1.1 Salvo diversa previsione dell'Accordo, le procedure di scelta del contraente sono aperte agli operatori economici dell'Unione europea, a quelli di cui all'articolo 25 della direttiva 2014/24/UE e a quelli in possesso dei requisiti e delle autorizzazioni previsti dalla normativa locale.

1.2. La stazione appaltante può imporre agli operatori economici uno o più dei seguenti requisiti di partecipazione, purché attinenti e proporzionati all'oggetto dell'appalto:

1.2.1 *Capacità economica e finanziaria*: la stazione appaltante può imporre requisiti per garantire che gli operatori economici possiedano la capacità economica e finanziaria necessaria per eseguire l'appalto. A tal fine, la stazione appaltante può esigere in particolare che gli operatori economici abbiano un determinato fatturato minimo annuo, compreso un determinato fatturato minimo nel settore di attività oggetto dell'appalto purché non superi il doppio del valore stimato dell'appalto, salvo in circostanze debitamente motivate relativi ai rischi specifici connessi alla natura dei lavori, servizi o forniture. Per appalti divisi in lotti il presente paragrafo si applica per ogni singolo lotto. Tuttavia, la stazione appaltante può fissare il fatturato minimo annuo che gli operatori economici devono avere con riferimento a gruppi i lotti nel caso in cui all'aggiudicatario siano aggiudicati più lotti da eseguirsi contemporaneamente.

1.2.2 *Capacità tecnica e professionale*: la stazione appaltante può imporre requisiti per garantire che gli operatori economici possiedano le risorse umane e tecniche e l'esperienza necessarie per eseguire l'appalto con un adeguato standard di qualità. La stazione appaltante può esigere, in particolare, che gli operatori economici dispongano di un livello sufficiente di esperienza comprovato da opportune referenze relative a contratti eseguiti in precedenza. Nelle procedure d'appalto per forniture che necessitano di lavori di posa in opera o di installazione, servizi o lavori, la capacità professionale degli operatori economici di eseguire tali prestazioni può essere valutata con riferimento alla loro competenza, efficienza, esperienza e affidabilità.

1.2.3 *Abilitazione all'esercizio dell'attività professionale*: le stazioni appaltanti possono esigere che gli operatori economici siano iscritti in un registro professionale o commerciale, tenuto nello Stato in cui essi sono stabiliti o incorporati.

1.3 I documenti di gara indicano le condizioni di partecipazione richieste, che possono essere espresse come livelli minimi di capacità, e gli idonei mezzi di prova.

1.4 Se un operatore economico si affida alle capacità di altri soggetti per quanto riguarda i criteri relativi alla capacità economica e finanziaria, la stazione appaltante esige che l'operatore economico e i soggetti di cui sopra siano solidalmente responsabili dell'esecuzione del contratto.

1.5 Nel caso di appalti di lavori, di appalti di servizi e operazioni di posa in opera o installazione nel quadro di un appalto di fornitura, la stazione appaltante indica nei documenti di gara i compiti

essenziali che devono essere direttamente svolti dall'offerente stesso o, nel caso di un'offerta presentata da un raggruppamento di operatori economici, da un partecipante al raggruppamento.

1.6. Sono esclusi dalla partecipazione alle procedure di gara d'appalto e non possono aggiudicarsi o stipulare i relativi contratti i concorrenti che:

1.6.1 sono stati condannati con sentenza definitiva per uno dei seguenti motivi, come definiti nell'articolo 57, paragrafo 1, della direttiva 2014/24/UE: partecipazione a un'organizzazione criminale, corruzione, frode, reati terroristici o reati connessi alle attività terroristiche, riciclaggio di proventi di attività criminose o finanziamento al terrorismo, lavoro minorile e altre forme di tratta di esseri umani;

1.6.2 sono stati condannati con sentenza definitiva per ogni altro delitto da cui derivi, quale pena accessoria, l'incapacità di contrattare con la pubblica amministrazione di una delle Parti del presente Accordo o dello Stato in cui sono stabiliti o incorporati;

1.6.3 hanno commesso violazioni gravi, definitivamente accertate, degli obblighi relativi al pagamento di imposte o contributi previdenziali se ciò è stato stabilito da una decisione giudiziaria o amministrativa avente effetto definitivo e vincolante in una delle Parti del presente Accordo o nello Stato in cui sono stabiliti o incorporati;

1.6.4 hanno commesso violazioni gravi e definitivamente accertate degli obblighi in materia di salute e sicurezza sul lavoro, di diritto ambientale, sociale e del lavoro in una delle Parti del presente accordo o nello Stato in cui sono stabiliti o incorporati;

1.6.5 si trovano in una delle seguenti situazioni oppure sono sottoposti a un procedimento per l'accertamento di fallimento, liquidazione coatta amministrativa, concordato preventivo, ammissione a concordato con continuità aziendale, o si trovano in una qualsiasi situazione analoga;

1.6.6 si sono resi colpevoli di gravi illeciti professionali, che la stazione appaltante sia in grado di provare con mezzi adeguati, tali da rendere dubbia la loro integrità o professionalità;

1.6.7 sono, essi o i soggetti appartenenti allo stesso gruppo giuridico, membri di consorzi, associazioni temporanee e subappaltatori, in conflitto di interessi legato alla propria partecipazione alla procedura di appalto per aver fornito consulenza all'amministrazione aggiudicatrice o all'ente aggiudicatore o altrimenti partecipato alla preparazione della procedura d'aggiudicazione;

1.6.8 hanno rilasciato ad autorità di uno degli Stati Parte del presente Accordo false dichiarazioni nella procedura in corso e negli affidamenti di subappalti nel fornire le informazioni richieste per verificare l'assenza di motivi di esclusione o il rispetto dei criteri di selezione, o hanno occultato tali informazioni o siano iscritti nel casellario tenuto dall'Osservatorio dell'Autorità nazionale anticorruzione della Repubblica Italiana per aver presentato false dichiarazioni o falsa documentazione ai fini del rilascio dell'attestazione di qualificazione

1.6.9 sono colpiti da una causa di decadenza, di sospensione o di divieto prevista dalla legislazione delle due Parti contraenti in materia di contrasto alla criminalità organizzata e al terrorismo;

1.6.10 sono stati sottoposti, per illeciti amministrativi derivanti da reati accertati con effetto definitivo e vincolante in una delle Parti del presente Accordo o nello Stato in cui sono stabiliti o incorporati, a sanzione che comporta il divieto di contrarre con la pubblica amministrazione,

1.6.11 hanno violato divieti di intestazione fiduciaria previsti alla legislazione di una delle due Parti contraenti in materia di controllo di intestazioni ad interposte persone nelle società fiduciant;

1.6.12 non sono in regola con le norme che disciplinano il diritto al lavoro dei disabili secondo la normativa del paese di appartenenza della stazione appaltante;

1.6.13 si trovano rispetto ad un altro partecipante alla medesima procedura di affidamento, in una situazione di controllo o in una qualsiasi relazione, anche di fatto, se la situazione di controllo o la relazione comporti che le offerte sono imputabili ad un unico centro decisionale;

1.6.14 hanno concluso contratti di lavoro subordinato o autonomo e, comunque, hanno attribuito incarichi ad ex dipendenti della stazione appaltante che hanno cessato il loro rapporto di lavoro da meno di tre anni e che negli ultimi tre anni di servizio hanno esercitato poteri autoritativi o negoziali per conto della stessa stazione appaltante nei confronti del medesimo operatore economico.

1.7 Un operatore economico dovrà essere escluso dalla partecipazione alla procedura di gara anche nel caso in cui i motivi di esclusione previsti dal paragrafo 1.6 riguardino un membro del consiglio di amministrazione, di direzione o di vigilanza di tale operatore economico o una persona ivi avente poteri di rappresentanza, di decisione o di controllo.

2. PROCEDURE DI SCELTA DEL CONTRAENTE

2.1 L'affidamento e l'esecuzione di appalti di lavori, servizi, forniture e delle concessioni garantiscono la qualità delle prestazioni e si svolgono nel rispetto dei principi di economicità, efficacia, tempestività e correttezza. Nell'affidamento degli appalti e delle concessioni, le stazioni appaltanti rispettano, altresì, i principi di libera concorrenza, non discriminazione, trasparenza, proporzionalità, nonché di pubblicità. Il principio di economicità può essere subordinato, nei limiti in cui è espressamente consentito da norme vigenti, a criteri, previsti nel bando, ispirati a esigenze sociali, nonché alla tutela della salute, dell'ambiente, del patrimonio culturale e alla promozione dello sviluppo sostenibile, anche dal punto di vista energetico.

2.2 La concezione della procedura di appalto o di concessione non può avere l'intento di limitare artificialmente la concorrenza, allo scopo di favorire o svantaggiare indebitamente taluni operatori economici o taluni lavori, forniture o servizi.

2.3 I criteri di partecipazione alle gare devono essere tali da non escludere le microimprese, le piccole e le medie imprese.

2.4 La documentazione di gara specifica l'importo posto a base di gara per il contratto da aggiudicare. Le offerte per importi superiori sono automaticamente escluse.

2.5 La procedura di selezione del contraente è annullata se sono presentate meno di tre candidature/offerte idonee. Se le condizioni obiettive del mercato rendono altamente improbabile la presentazione di tre offerte idonee, il bando di gara può consentire l'aggiudicazione anche in presenza di una o due offerte valide.

2.6 Ciascun concorrente non può presentare più di un'offerta. Nel sottoporre la propria offerta ad una gara, i concorrenti dichiarano di non avere alcun potenziale conflitto di interessi, e di non avere alcun legame specifico con altri concorrenti o con altre parti a vario titolo coinvolte nel progetto.

2.7 In mancanza di espressa autorizzazione nella documentazione di gara, le varianti dell'offerta non sono autorizzate. Le varianti sono collegate all'oggetto dell'appalto.

2.8 Per la partecipazione a procedure di selezione sottoposte a nulla osta dell'AICS, la stazione appaltante esige agli offerenti la prestazione di una fidejussione per un importo pari al 2%

dell'importo posto a base di gara. Le fidejussioni possono essere bancarie o assicurative, devono prevedere l'espressa rinuncia del beneficio della previa escussione del debitore principale ed essere operative su semplice richiesta scritta della stazione appaltante. La fideiussione è escussa in caso di mancata stipula del contratto imputabile all'aggiudicatario.

3. ESECUZIONE DEI CONTRATTI

3.1 L'esecuzione dei contratti per contratti da stipulare a seguito di procedura di selezione sottoposta a nulla osta dell'AICS è garantita da fideiussione pari di norma al 10% dell'importo del contratto. Le fidejussioni possono essere bancarie o assicurative, devono prevedere l'espressa rinuncia del beneficio della previa escussione del debitore principale ed essere operative su semplice richiesta scritta della stazione appaltante. Le garanzie dell'esecuzione del contratto devono prevedere, nella documentazione di gara, l'escussione in caso di frode o di grave inadempimento dell'esecutore. Le garanzie dell'esecuzione sono progressivamente svincolate a misura dell'avanzamento dell'esecuzione e comunque nel limite massimo dell'80% dell'importo garantito. Il restante 20% è svincolato a seguito della verifica della regolare esecuzione.

3.2 I contratti possono essere modificati in corso d'esecuzione con la preventiva approvazione dell'AICS e nei limiti previsti dall'articolo 72 della direttiva 2014/24/UE. L'importo delle modifiche non può comunque superare le risorse finanziarie complessive previste per l'attuazione dell'Accordo. L'approvazione delle modifiche può essere rifiutata se esse rendono impossibile o estremamente improbabile l'esecuzione di tutte le componenti dell'iniziativa prevista dall'Accordo. I contraenti non hanno diritto ad alcun pagamento o rimborso per modifiche eseguite senza autorizzazione preventiva dell'AICS. Su richiesta dell'AICS o della stazione appaltante, l'aggiudicatario provvede, a proprie spese, alla rimessa in pristino.

3.3 La stazione appaltante, se in corso di esecuzione si rende necessario aumentare o diminuire le prestazioni fino a concorrenza del quinto dell'importo del contratto, può imporre all'appaltatore l'esecuzione alle stesse condizioni previste nel contratto originario. In tal caso l'appaltatore non può risolvere il contratto.

3.4 I contratti non possono essere ceduti a terzi, pena la risoluzione di diritto dei contratti. La cessione è ammissibile, previa approvazione dell'AICS, solo se al contraente originario subentra per causa di morte o a seguito di ristrutturazioni societarie, comprese rilevazioni, fusioni, scissioni, acquisizione o insolvenza, un altro operatore economico che soddisfi i criteri di selezione qualitativa stabiliti inizialmente, purché ciò non implichi altre modifiche sostanziali al contratto e non sia finalizzato ad eludere l'applicazione del presente allegato.

3.5 La durata del contratto può essere modificata esclusivamente per i contratti in corso di esecuzione, se un'opzione di proroga è prevista nei documenti di gara. In tal caso il contraente è tenuto all'esecuzione delle prestazioni previste nel contratto agli stessi prezzi, patti e condizioni o più favorevoli per la stazione appaltante.

3.6 Fatto salvo il rispetto degli obblighi di tracciabilità di cui al paragrafo 3.9, le cessioni di crediti da corrispettivo di appalto, concessione, concorso di progettazione, sono efficaci e opponibili al Governo italiano solo previa approvazione dell'AICS. In ogni caso la stazione appaltante cui è stata notificata la cessione deve conservare il diritto di opporre al cessionario tutte le eccezioni opponibili al cedente in base al contratto relativo a lavori, servizi, forniture, progettazione, con questo stipulato.

3.7 I titolari di incarichi di progettazione sono responsabili per i danni subiti dalle stazioni appaltanti in conseguenza di errori o di omissioni della progettazione. Nel caso di appalti aventi ad oggetto la progettazione esecutiva e l'esecuzione di lavori, l'appaltatore risponde dei ritardi e degli oneri conseguenti alla necessità di introdurre modifiche a causa di carenze del progetto esecutivo.

3.8 Il subappalto è ammesso sino ad un massimo del 30% del valore totale del contratto. La documentazione di gara precisa le condizioni del subappalto. I concorrenti dovranno dichiarare, nelle loro offerte, quali forniture, servizi o lavori intendano subappaltare. Gli aggiudicatari depositano i contratti di subappalto presso la stazione appaltante prima dell'inizio dei lavori oggetto del subappalto. I contraenti principali assumono piena responsabilità per l'intero contratto nei confronti della stazione appaltante. I subappaltatori devono possedere i requisiti previsti conformemente al paragrafo 1.2 in relazione alle prestazioni che dovranno rendere e non incorrere nei motivi di esclusione previsti dal paragrafo 1.6 e 1.7. Il concorrente o l'appaltatore sostituiscono i subappaltatori che incorrono in motivi di esclusione.

3.9 I prezzi contrattuali sono espressi e pagati, in euro o nella diversa valuta prevista espressamente dall'Accordo. Rischi e variazioni del tasso di cambio non saranno in tal caso soggetti ad alcuna compensazione.

3.10 I pagamenti sono effettuati con modalità tracciabili, secondo le scadenze contrattualmente previste che tengono conto dell'effettivo avanzamento dell'esecuzione. Il Governo italiano effettua gli accreditamenti all'altra Parte contraente previsti dall'Accordo su un conto bancario esclusivamente dedicato all'esecuzione dell'Accordo. Nei contratti è inserita una clausola che vincola il contraente, i subappaltatori e subcontraenti ad utilizzare per i pagamenti un conto bancario dedicato.

3.11 Il contratto è risolto di diritto se gli aggiudicatari sono sottoposti a procedure di fallimento, o di liquidazione coatta, di amministrazione giudiziaria o di concordato preventivo, o si trovano in una qualsiasi situazione analoga a seguito di una procedura prevista dalla rispettiva normativa nazionale.

3.12 In caso di dolo o di colpa grave, non è ammessa limitazione di responsabilità degli appaltatori, subappaltatori o subcontraenti.

3.13 L'esecuzione del contratto è regolata dalla legge nazionale della stazione appaltante, salva diversa previsione dell'Accordo e del presente Allegato.

3.14 Le controversie che dovessero sorgere tra gli aggiudicatari e la stazione appaltante non sono sottoposte alla giurisdizione italiana.

3.15 La documentazione di gara dovrà contenere i principi summenzionati.

4. COSTI AMMISSIBILI E NON AMMISSIBILI

4.1 I costi dedotti nei contratti sono ammissibili se attuali, congrui e necessari per realizzare il progetto secondo il documento di progetto.

4.2 In ogni caso, non sono ammissibili i costi relativi a:

4.2.1 beni voluttuari o di lusso;

4.2.2 beni, servizi ed opere civili direttamente o indirettamente connesse ad attività militari;

4.2.3 tasse, imposte indirette, inclusa l'IVA, e diritti doganali eventualmente dovuti allo Stato di appartenenza della stazione appaltante;

4.2.4 ammortamenti di debiti precedentemente contratti e perdite future della stazione appaltante o degli utilizzatori finali;

4.2.5 interessi dovuti a terzi da parte della stazione appaltante o degli utilizzatori finali.

5. CLAUSOLE ETICHE

5.1 Qualsiasi tentativo, da parte di concorrenti (potenziali e non), di ottenere informazioni confidenziali, di stipulare accordi illeciti con altri concorrenti, o di influenzare la stazione appaltante nelle fasi di analisi, comparazione e valutazione delle offerte, comporta l'esclusione dalla gara del concorrente, e la conseguente eliminazione della sua offerta.

5.2 Personale operante nella pubblica amministrazione delle Parti contraenti dell'Accordo, indipendentemente dalla specifica posizione amministrativa nella quale si trovano, non possono essere assunti come esperti o consulenti dagli operatori economici partecipanti alla gara-

5.3 Gli aggiudicatari devono sempre agire imparzialmente e come fedeli consiglieri, in conformità al codice di condotta delle rispettive professioni. Essi non fanno pubbliche dichiarazioni sul progetto o sulle prestazioni loro richieste, senza previa approvazione della stazione appaltante. Essi in ogni caso non impegnano in alcun modo la stazione appaltante senza il preventivo assenso scritto della stessa.

5.4 Per tutta la durata del contratto, gli aggiudicatari rispettano i diritti dell'uomo e si impegnano a non offendere principi, usi e costumi politici, culturali e religiosi del Paese beneficiario. In particolare, gli aggiudicatari dei contratti rispettano gli standard fondamentali di lavoro stabiliti dalle convenzioni dell'Organizzazione Internazionale del Lavoro in vigore per il Paese partner e per l'Italia. In ogni caso, è assicurato il rispetto delle disposizioni della "Convenzione sulla libertà sindacale e protezione del diritto sindacale", della "Convenzione sul diritto di organizzazione e di negoziazione collettiva", della "Convenzione sul lavoro forzato", come integrata dal Protocollo 2014, della "Convenzione sulla discriminazione (impiego e professione)", della "Convenzione sulle peggiori forme di lavoro minorile", della "Convenzione per la protezione della maternità", della "Convenzione per la sicurezza e la salute in agricoltura", della "Convenzione quadro per la sicurezza sul lavoro e la salute".

5.5 Gli aggiudicatari non accettano pagamenti connessi con il contratto, diversi da quelli previsti nello stesso. Gli aggiudicatari non esercitano alcuna attività né ricevono alcun vantaggio da parte della stazione appaltante, che non siano coerenti con le rispettive obbligazioni contrattuali.

5.6 Gli aggiudicatari mantengono il segreto professionale per tutta durata del contratto e anche dopo la sua conclusione. Tutti i rapporti ed i documenti redatti o ricevuti dall'aggiudicatario sono confidenziali.

5.7 Gli aggiudicatari evitano qualsiasi relazione che potrebbe compromettere la loro indipendenza o quella del proprio personale o ogni altro conflitto di interessi. Se gli aggiudicatari dovessero cessare di essere indipendenti o dovessero emergere nel corso dell'esecuzione conflitti di interessi, gli aggiudicatari informano immediatamente la stazione appaltante. La stazione appaltante può risolvere il contratto senza preavviso e senza che l'aggiudicatario possa avanzare pretese di indennizzo di risarcimento di danni.

5.8 Il Governo italiano si riserva il diritto di sospendere o di annullare il finanziamento del progetto, se pratiche di corruzione di qualsiasi tipo dovessero emergere a qualunque stadio del procedimento di aggiudicazione, e se la stazione appaltante non fosse in grado di assumere tutte le misure appropriate per porre rimedio alla situazione determinatasi. Per gli effetti di questa clausola, "pratiche di corruzione" sono le offerte di tangenti, regali, donazioni o provvigioni, intese quale stimolo o ricompensa a qualsiasi persona per aver compiuto, o essersi astenuta dal compiere, qualsiasi atto relativo all'affidamento o alla realizzazione di un contratto già concluso con la stazione appaltante.

5.9 La documentazione di gara ed i contratti includono una clausola che prevede l'annullamento della gara d'appalto o la risoluzione del contratto già concluso, anche se in corso di esecuzione o già eseguito, se l'aggiudicazione o l'esecuzione del contratto ha causato spese commerciali non usuali. Le "spese commerciali non usuali" sono commissioni non menzionate nel contratto principale, o non derivanti da un contratto correttamente concluso e facente riferimento al contratto principale, commissioni pagate non in seguito a servizi legittimi e realmente resi, commissioni pagate in un paradiso fiscale, commissioni pagate ad un beneficiario non chiaramente identificato, o commissioni pagate ad una società di copertura.

5.10 Gli aggiudicatari, a richiesta dell'AICS, forniscono elementi di prova per spiegare le condizioni in cui il contratto è eseguito. Le autorità competenti della Repubblica Italiana possono effettuare qualsiasi controllo, della documentazione o in loco, che ritenga necessario per raccogliere elementi di prova nei casi di sospette spese commerciali non usuali o di sospette pratiche di corruzione.

5.11 Gli aggiudicatari che abbiano pagato spese commerciali non usuali in progetti finanziati da fondi italiani sono soggetti, a seconda della gravità dei fatti constatati, alla risoluzione del contratto o all'esclusione permanente dall'ottenere pagamenti con finanziamenti del Governo italiano.

5.12 Il mancato rispetto di una o più clausole etiche da parte del concorrente o aggiudicatario può determinare la loro esclusione da altri contratti finanziati, parzialmente o totalmente, con fondi italiani per l'aiuto allo sviluppo, e l'applicazione delle penali previste dal contratto. L'individuo o l'impresa ritenuto/a responsabile dovrà essere informato/a per iscritto del fatto.

5.13 La stazione appaltante assicura che le procedure di acquisizione di beni, servizi e lavori si svolgano in maniera trasparente, basata su criteri oggettivi e indipendentemente da qualsiasi influenza esterna.